

Õpetaja identiteet ja tegevusvõimekus (Äli Leijen, Margus Pedaste, Liina Lepp, Anni Küüsvek, Kadri Linder, 3 EAP, 2. aasta, sügis)

Sisu lühikirjeldus

Ainekursusel tutvutakse õppiva professionaali käsitluse ja õpetaja tegevusvõimekuse mudeliga ning rakendatakse neid üliõpilase elukogemuse ja õpingute raames omandatud pagasi analüüsil ning õpetamise visiooni loomisel indiviidi ja õpetajate rühma tasandil. Tutvutakse õpetaja tööd mõjutavate kultuuriliste, struktuuriliste ja materiaalsete teguritega, sh õpetaja tööd mõjutavate regulatsioonidega (põhjalikult käsitletakse õpetaja kutsestandardit). Kasutatakse tõenduspõhiseid meetodeid erinevate osapooltega koostöö tõhustamiseks. Analüüsitakse uurimusliku lähenemise võimalusi õpetaja professionaalse arengu toetamiseks. Tutvutakse haridusvaldkonna arengut suunavate dokumentide koostamisprotsessi ja sellesse panustamise võimalustega.

Õppeülesanded

1) **Individuaalne digilugu**, mida jagatakse hiljem kodurühma liikmetega: i) kes ma olen inimesena, mida ootab minult õpetaja roll ja kuidas need kokku käivad; ii) milline on minu pedagoogiline visioon ja mida ma teen igapäevaselt, et liikuda oma visiooni suunas. Ülesande koostamist toetavad erinevad harjutused ja teadusartiklid.

2) **Kodurühma visioon** digiloona: tutvutakse individuaalsete digilugudega ja kursuse materjalidega ning koostatakse kodurühma visioon: i) milline on meie rühma pedagoogiline visioon ja miks on see meie jaoks oluline; ii) mida me teeme/saame teha igapäevaselt, et liikuda oma visiooni suunas.

3) Kodurühma **analüüs koostöö teemal**: tutvustatakse materjalidega, analüüsitakse praktikasutuste kogemusi seoses erialase kirjandusega kolleegidevahelise koostöö ja kodu-kooli/lasteaia-kogukonna koostöö teemadel ning tehakse ettepanekuid koostöö tõhustamiseks.

4) Kodurühma **analüüs õpetaja töö kohta**: tutvustatakse materjalidega, koostatakse mudel õpetaja töö analüüsimiseks ja kasutatakse neid kolme õpetaja portfooliote analüüsil ning valitakse „Aasta õpetaja“ koos põhjendusega.

5) Kodurühma tegevuskava ühe **olulise teema haridusteema lahendamiseks**: tutvutakse erinevate õpetajate professionaalsust tutvustavate teadusartiklite ja erinevate ekspertide ja erialaorganisatsioonide esindajate videotega, valitakse üks laiem teema, mis vajab Eestis lahendamist ja töötatakse välja tegevuskava selle teemaga tegelemiseks koostöös erialaorganisatsioonide või teiste kogukondadega.

Aine korraldus, Moodle ülesehitus

Aines toimub **avaseminar** ja **lõpuseminar** kontaktõppena. Avaseminaris tutvustame aine peamisi teoreetilisi aluseid, aine ülesehitust ja ülesandeid ning tegeleme rühmatöö ootuste, riskide ja kokkulepete sõnastamisega. Vahepealsel ajal töötatakse **individuaalselt** ja **kodurühmas** Moodle kursuse materjale kasutades (õppejõudude koostatud materjalid, teadusartiklid, õpetajate portfoolid, kursuse jaoks salvestatud videod). Lõpuseminaris analüüsitakse kursuse õpikogemust õpetaja professionaalsuse mudeli ja tegevusvõimekuse mudeli alusel.

Kodurühmad moodustavad üliõpilased ise, soovitage kaasata erinevate õppekavade üliõpilasi. Toetame üliõpilasi kodurühma leidmisel.

Moodle kursus on peamine aine toimumise keskkond. Kursusel on aastast 2022 e-õppe kvaliteedimärk.

Hinnatavad tööd ja hindamise põhimõtted

Hinnatakse kõiki 5 kodutööd (vt õppeülesanded).

Tagasisidestatakse 4 kodutööd, individuaalne digilugu on arvestatud esitamiseiga.

5 kodutöö tähtjad semestri peale jaotatud, nõutud kodutööde tähtaegne esitamine.

Kui kodutöö ei vasta hindamiskriteeriumitele, siis saadetakse see täiendamiseks tagasi ja õppejõud hindab töid uuesti.

Kui selgub, et mõni üliõpilase ei ole rühmatöösse panustanud, siis üksiku töö puhul lubame teha individuaalse töö arvestuse saamiseks.

Aine tagasiside ja arendusplaaniid

Üldiselt tagasiside hea, osad kiidavad kodurühmades tööd, teised peavad rühma liiga suureks või eelistaksid individuaalset tööd.

Videote uuendamine (salvestused 2020 suvel).

Kontaktõppes seminaride sisseviimine (kaalumisel).

Õpiväljundid ja -tulemused

- Mõistab, kuidas kujuneb õpetaja tegevusvõimekus ja professionaalsus.
- Hindab, kuidas tema enda elulugu, praktilised teadmised ning väärtused ja hoiakud võimaldavad tal töötada õpetajana.
- Loob oma õpetamise visiooni, mis seob personaalsed ja professionaalsed pikaajalised eesmärgid.
- Mõistab, kuidas kultuurilised, struktuurilised ja materiaalsed tegurid erinevatel tasanditel mõjutavad õpetaja tööd.
- Oskab rakendada tõenduspõhiseid õpetajate koostöö ja uurimusliku lähenemise meetodeid õpetajate jagatud erialase teadmuse ja visiooni kujundamiseks.
- Oskab rakendada tõenduspõhiseid meetodeid koostööks õppijate perede ja kogukonnaga.
- Mõistab, kuidas koostatakse haridusvaldkonna arengut suunavaid dokumente ja kuidas selles panustada, sh valdkonna ühenduste ja ekspertgruppide kaudu.

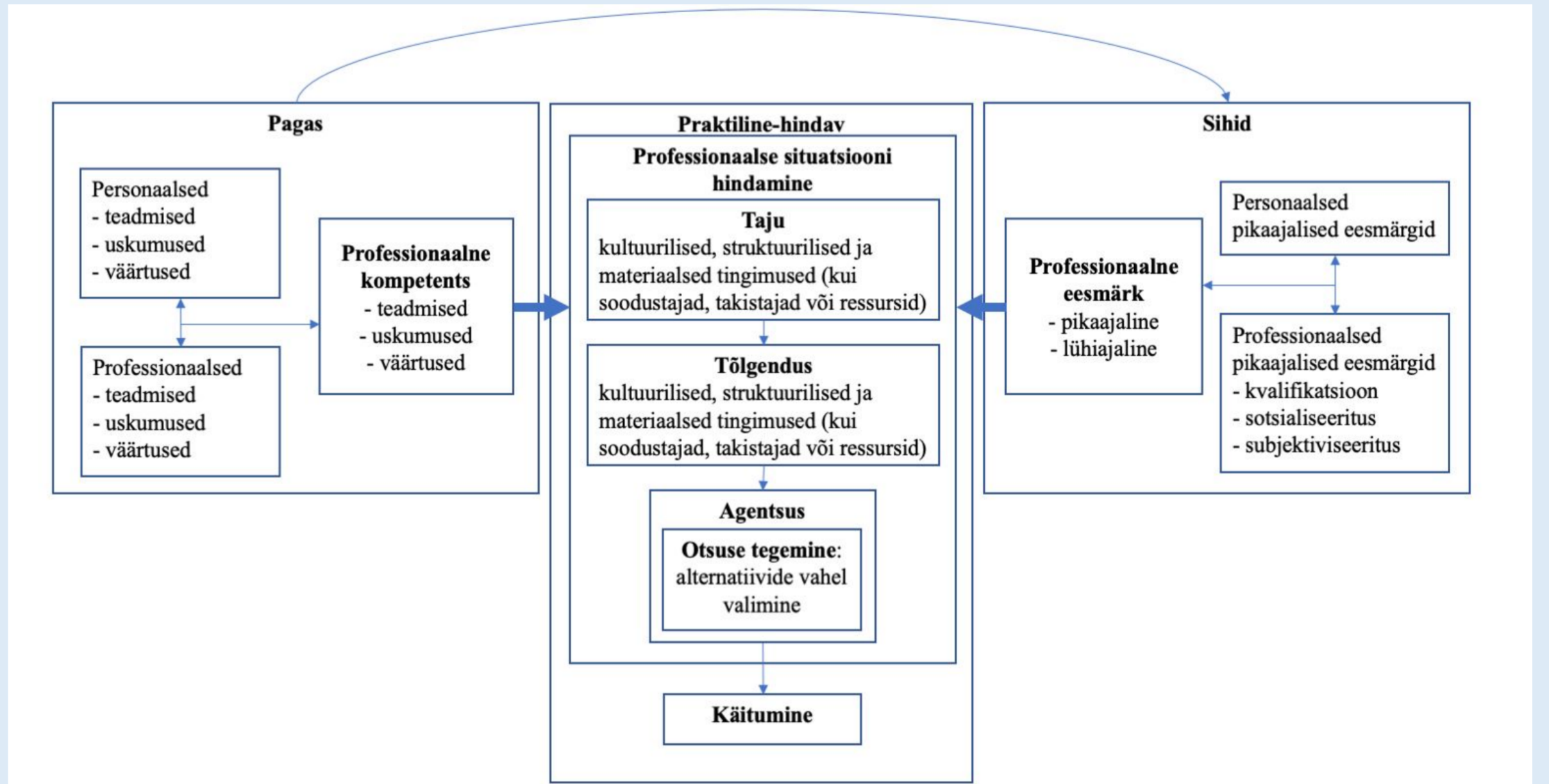
Õppemeetodid

Oluline osa õppimisest toimub **kodurühmades**, et soodustada õppijate koostööd ja valmistada tulevasi ja juba töötavaid õpetajaid paremini ette koos töötamiseks. Rühmades töötamine sisaldab ka individuaalset tööd, erinevate ülesannete tegemisel on vajalik materjalidega individuaalne tutvumine ja oma õpi- või töökogemuste mõtestamine.

Õppejõud on loonud ja koondanud erinevaid õppimist toetavaid materjale, kõikide ülesannete tegemiseks on koostatud juhised.

Aine ülesehitus ja aine teoreetiline alus (Leijen et al., 2020), mis on sisendiks ka PPP aines

Liik	Alapealkiri ja kirjeldus
seminar 1	Sissejuhatav seminar (2 t): aine eesmärgid, õpiväljundid ja korraldus, õpimapp, kodurühmade ülesannete läbiarutamine. Enne seminari on vajalik kodurühmade moodustamine.
e-õpe 1	1. teema "MINA ISE" (õpetaja identiteet ja visioon) Iseseisev töö: koostada digilugu (esitlus, pildiseeria, kuni 10-minutilise video, tekst vms.), mis kataks kaks teemat: a) kes ma olen inimesena, mida ootab minult õpetaja roll ja kuidas need kokku käivad, b) milline on minu õpetamise visioon ja professionaalse arengu kava.
e-õpe 1	2. teema "MEIE KODURÜHM" (meie rühma visioon) Iseseisev töö: tutvumine rühma kaastelsete digilugudega. Rühmatöö: koostada digilugu (esitlus, pildiseeria, kuni 10-minutilise video, tekst vms.), mis annaks ülevaate kodurühma pedagoogilisest visioonist.
e-õpe 1	3. teema "ÕPETAJATE KOOSTÖÖ" (õpetajate koostöö kolleegidega, kooli/lasteaia-kodu-kogukonna koostöö). Rühmatöö: "Õpetajate koostöö".
e-õpe 1	4. teema "ÕPETAJA TÖÖ ANALÜÜS" Rühmatöö: tutvumine õpetaja töö mitmetahulisusega (õpetaja, õpilased, lapasevanem, kooli juht, andmed), tuginedes õpetaja kutsestandardile tuginevatele eneseanalüüsi portfoolitele ja erinevatele regulatsioonidele.
e-õpe 1	5. teema "ÕPETAJAD JA ÜHISKOND". Rühmatöö: "Õpetajad ja ühiskond" esitamine.
seminar 1	Lõpuseminar (4 t): aine õpiväljundite saavutatuse analüüs ja ülesannete kokkuvõtete läbiarutamine. Õppiva professionaali ja õpetaja tegevusvõimekuse mudelid.

Aines käsitletavat teooriad

Õpetaja identiteet (Alsup)
Õpetamise visioon (Hammerness)
Hariduse eesmärgid (Biesta)
Kodu ja kooli koostöö vormid (Epstein)
Õpetajate koostöö (Schulman & Schulman)

Õpetaja professionaalsuse mudel (Pedaset et al.; Simons)

Õpetaja tegevusvõimuse mudel (Leijen et al.)

Aines tutvustatavad teadlased (peamiselt lugemissoovituste kaudu)

Joyce L. Epstein
Karen Hammerness
Lee Schulman
Robert-Jan Simons
jt

Eve Eisenschmidt, Maria Erss, Halliki Harro-Loit, Äli Leijen, Liina Lepp, Krista Loogma, Piret Luik, Karin Lukk, Rain Mikser, Karmen Palts, Margus Pedaste, Katrin Poom-Valickis, Olga Schihalejev, Astra Schults, Pille Slabina, Merle Taimalu, Maire Tuul, Krista Uibu, Tiia Õun, Meril Ümarik, Marika Veisson jt

Kohustuslik ja soovituslik kirjandus (loetelu ÕISist või Moodlest, vajadusel selgitatud, miks just see)

Iga teema juures on arvukalt soovitatud materjale ja teadusallikaid, ainekursuse laiema raami annavad avaseminaris ja lõppseminaris tutvustatud artiklid:

Leijen, Ä., Pedaste, M., & Lepp, L. (2020). Teacher agency following the ecological model: How it is achieved and how it could be strengthened by different types of reflection. *British Journal of Educational Studies*, 68(3), 295-310.

Pedaste, M., Leijen, Ä., Poom-Valickis, K., & Eisenschmidt, E. (2019). Teacher professional standards to support teacher quality and learning in Estonia. *European Journal of Education*, 54(3), 389-399.